

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 158/18
Luxembourg, 18. oktober 2018

Sodba v zadevi C-149/17
Bastei Lübbe GmbH & Co. KG/Michael Strotzer

Imetnik internetnega priključka, prek katerega je z medsebojno izmenjavo datotek prišlo do kršitve avtorskih pravic, se ne more izogniti odgovornosti s tem, da preprosto imenuje vsaj enega svojega družinskega člana, ki je imel možnost dostopa do tega priključka

Imetniki pravic morajo imeti na voljo učinkovito pravno sredstvo ali sredstva, ki pristojnim sodnim organom omogočajo, da odredijo predložitev potrebnih informacij

Nemška založba Bastei Lübbe pred Landgericht München I (deželno sodišče München I) od Michaela Strotzerja zahteva plačilo odškodnine, ker je bila zvočna različica knjige, na kateri ima ta družba avtorsko pravico in sorodne pravice, ponujena za prenos neomejenemu številu uporabnikov spletne medsebojne izmenjevalnice (*peer-to-peer*) prek internetnega priključka, katerega imetnik je M. Strotzer.

M. Strotzer prereka, da je sam kršil avtorsko pravico. Poleg tega zatrjuje, da so tudi njegovi starši, ki stanujejo v isti hiši, imeli dostop do tega priključka, ne da bi podrobneje pojasnil, kdaj in kako so njegovi starši uporabljali navedeni priključek. Po mnenju Landgericht München I iz sodne prakse Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) izhaja, da ob upoštevanju temeljne pravice do varstva družinskega življenja takšna obramba po nemškem pravu zadošča, da se izključi odgovornost imetnika internetnega priključka.¹

Landgericht München I je v tem okviru Sodišče prosilo za razlago določb prava Unije, ki se nanašajo na varstvo pravic intelektualne lastnine.²

Z današnjo sodbo je Sodišče odgovorilo, da je **nacionalna zakonodaja (kot je ta v postopku v glavni stvari, ki jo razlaga pristojno nacionalno sodišče), na podlagi katere imetnik internetnega priključka, prek katerega je z medsebojno izmenjavo datotek prišlo do kršitve avtorskih pravic, ne more biti odgovoren, če imenuje vsaj enega svojega družinskega člana, ki je imel možnost dostopa do tega priključka, ne da bi podrobneje pojasnil, kdaj in kako je ta njegov družinski član uporabljal navedeni priključek, v nasprotju s pravom Unije.**

Po mnenju Sodišča je treba najti pravično ravnovesje med različnimi temeljnimi pravicami, in sicer med pravico do učinkovitega pravnega sredstva in pravico intelektualne lastnine na eni strani ter pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja na drugi.

¹ Landgericht v zvezi s tem pojasnjuje, da se za imetnika internetnega priključka, prek katerega je bila kršena avtorska pravica, domneva, da je storilec kršitve, ker je bil natančno opredeljen z uporabo naslova IP in ker v času, ko je bila ta kršitev storjena, nobena druga oseba ni imela možnosti dostopa do tega priključka. Vendar je to domnevo mogoče ovreči, če so imele druge osebe možnost dostopa do tega priključka. Poleg tega, čeprav je družinski član tega imetnika imel to možnost, se lahko imetnik ob upoštevanju temeljne pravice do varstva družinskega življenja izogne odgovornosti tako, da imenuje tega družinskega člana, ne da bi mu bilo treba zagotoviti dodatna pojasnila glede tega, kdaj in kako je ta uporabljal ta internetni priključek.

² Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230) in Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 2, str. 32).

Takšnega ravnovesja ni, kadar je družinskim članom imetnika internetnega priključka, prek katerega so bile z medsebojno izmenjavo datotek storjene kršitve avtorskih pravic, podano skoraj popolno varstvo.

Če namreč nacionalno sodišče, pri katerem je vložena odškodninska tožba, na zahtevo prosilca ne more zahtevati dokazov v zvezi z družinskimi člani nasprotne stranke, sta potem ugotovitev zatrjevanе kršitve avtorskih pravic in identifikacija storilca te kršitve nemogoči ter zato pride do resne kršitve temeljne pravice do učinkovitega pravnega sredstva in temeljnih pravic intelektualne lastnine, ki jih imajo imetniki avtorske pravice.

Vendar bi bilo povsem drugače, če bi zato, da bi se izognili nedopustnemu vmešavanju v družinsko življenje, imetniki pravic lahko razpolagali z drugo obliko učinkovitega pravnega sredstva, ki bi jim v tem primeru na primer omogočala, da se ugotovi civilna odgovornost imetnika zadevnega internetnega priključka.

Poleg tega mora nazadnje Landgericht München I preveriti, ali v zadevnem nacionalnem pravu morda obstajajo drugi načini, postopki in pravna sredstva, ki bi pristojnim pravosodnim organom omogočali, da odredijo, naj se predložijo potrebne informacije, zato da se v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, ugotovi kršitev avtorske pravice in da se identificira kršitelj.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106